

Skatteministeriet

2. februar 2021
J.nr.

Til Folketinget – Skatteudvalget

Hermed sendes endeligt svar på spørgsmål nr. 197 af 11. december 2020 (alm. del).
Spørgsmålet er stillet efter ønske fra ikkemedlem af udvalget (MFU) Lars Boje Mathiesen
(NB).

Morten Bødskov

/ Peter Bach-Mortensen

Spørgsmål

Vil ministeren opdatere svaret på SAU alm. del – spørgsmål 173 (folketingsåret 2019-20) til 2021-niveau?

Svar

I besvarelsen af SAU alm. del - spørgsmål 173 (FT 2019-20) er vist en liste med personrelaterede ligningsmæssige fradrag med angivelse af de skønnede umiddelbare provenuvirkninger af at afskaffe de pågældende fradrag, de skønnede provenuvirkninger efter tilbageløb og adfærd og de afledte arbejdsudbudseffekter samt ændringer i indkomstforskellene målt ved Gini-koefficienten. Disse tal er i denne besvarelse opdateret til 2021-niveau, *jf. tabel 1 nedenfor.*

Der knytter sig usikkerhed til de skønnede afledte adfærdseffekter af de forskellige fradrag. De anvendte regnemetoder afspejler som udgangspunkt de skønnede afledte adfærdseffekter ved marginale skatteændringer og er dermed forbundet med meget stor usikkerhed ved større diskretionære ændringer, fx ved afskaffelse af større fradrag.

Der er i beregningerne ikke taget stilling til, hvordan merprovenuet forbundet med en hypotetisk afskaffelse af de pågældende fradrag i givet fald ville blive udmøntet. Det må imidlertid lægges til grund, at en konkret udmøntning af et betydeligt merprovenu i et eller andet omfang vil have afledte virkninger på arbejdsudbud og økonomisk aktivitet.

Tabel 1. Provenumæssige konsekvenser samt adfærdseffekt og virkning på indkomstforskelle ved fjernelse af ligningsmæssige fradrag, 2021-niveau

	Umiddelbart provenu	Provenu efter tilbageløb	Provenu efter tilbageløb og adfærd	Arbejds- udbud	Ændring i Gini-koef- ficient
		<i>Mio. kr.</i>		<i>Antal pers.</i>	<i>Pct.-point</i>
Beskæftigelsesfradrag	24.200	18.650	17.350	-6.410	-0,02
Forhøjet beskæftigelsesfradrag til enlige forsørgere	470	360	320	-210	0,02
Befordringsfradrag ¹⁾	5.700	4.400	4.400	-	0,00
Tillæg til befordringsfradrag for lavtlønnede	630	490	490	-	0,02
Fradrag for udgifter til logi for beboere på visse øer	15	10	10	-	-0,00
Jobfradrag	1.450	1.120	1.050	-360	-0,01
Ekstra pensionsfradrag	4.600	3.550	3.350	-850	-0,06
A-kasse, efterlønsordning, fleksydelse ²⁾	3.850	3.000	3.000	-	0,01
Faglige kontingenter	1.950	1.500	1.500	-	0,00
Fradrag for serviceydelser og håndværksydelser (BoligJobordningen)	825	625	550	-	-0,01
Fradrag for gaver til almenvælgørende eller almennyttige foreninger mv.	430	330	330	0	0,00
Fradrag for løbende ydelser ensidigt påtaget over for foreninger mv.	55	45	45	0	-0,00
Øvrige lønmodtagerudgifter ud over en bundgrænse	15	15	15	-	-0,00
Ligningsmæssige fradrag vedr. udenlandsk indkomst	20	15	15	-	-0,00
Fredede bygninger	20	15	15	0	0,00
Særligt fradrag til studerende fra rigsfællesskabet (rigsfællesskabsfradrag)	2	2	2	0	0,00
Investorfradrag	125	95	110	-40	-0,01
Fremrykket fradrag for potentielle erhvervsdrivende (Etablings- og iværksætterkontoordningen)	55	45	40	0	0,00

Anm.: Ved beregning af tilbageløb er forudsat en tilbageløbsfaktor på 23 pct. Det beregnede dynamiske provenu afledt af adfærsændringer afspejler som hovedregel forudsatte ændringer i arbejdsudbuddet, men omfatter i enkelte tilfælde også andre adfærsændringer, jf. nærmere omtale nedenfor. De opgjorte arbejdsudbudsvirkninger er afrundet til nærmeste 10 fuldtidspersoner, idet "10" angiver, at det ikke på det foreliggende vidensgrundlag er muligt at opgøre en konkret arbejdsudbudseffekt. Ændringen i indkomstforskellene målt ved Gini-koefficienten tager udgangspunkt i de umiddelbare provenuvirkninger ekskl. tilbageløb og afledte adfærdsvirkninger. For fradrag for udgifter til logi for beboere på visse øer og ligningsmæssige fradrag vedrørende udenlandsk indkomst er det beregningsteknisk antaget, at fradragenes fordelings effekt svarer til beskæftigelsesfradraget.

1) Inkl. særlige fradrag for bropassage og befording med færge og fly samt forhøjet befordringsfradrag til pendlere i visse yderkommuner.

2) Inkl. fradrag for forsikring for medarbejdende ægtefælle.

Kilde: Egne beregninger på Skattestyrelsens systemer, lovmodelberegninger på en stikprøve på 3,3 pct. af befolkningen i 2017 fremskrevet til 2021 med forudsætningerne i *Økonomisk Redegørelse*, august 2020.

Beskæftigelsesfradrag, jobfradrag og ekstra pensionsfradrag

De afledte arbejdsudbudsvirkninger af hhv. det almindelige beskæftigelsesfradrag, det forhøjede beskæftigelsesfradrag til enlige forsørgere, jobfradraget og det ekstra pensionsfradrag er beregnet med udgangspunkt i de økonomiske ministeriers normale metoder til beregning af adfærdsvirkninger af personskatteændringer. Disse er nærmere beskrevet i bl.a. afsnit 2.6 i *Skatteøkonomisk Redegørelse 2019*, Skatteministeriet 2019, og kapitel 3 i *Skatteøkonomisk Redegørelse 2017*, Skatteministeriet 2017.

Befordringsfradrag, fradrag for A-kasse mv., faglige kontingenter og øvrige lønmodtagerudgifter samt fradrag vedrørende udenlandsk indkomst

Der foreligger ikke nogen veldokumenteret metode til beregning af afledte arbejdsudbudsvirkninger af hhv. det almindelige befordringsfradrag (inkl. forhøjet befordringsfradrag til pendlere i visse yderkommuner), tillægget til befordringsfradrag for lavtlønnede, fradrag for udgifter til logi for beboere på visse øer, fradrag for indbetalinger til A-kasse, efterlønsordning og fleksydelse, fradrag for faglige kontingenter, fradrag for øvrige lønmodtagerudgifter ud over en bundgrænse samt ligningsmæssige fradrag vedrørende udenlandsk indkomst.

Incidensen af de pågældende fradrag, dvs. fradragenes fordelingsmæssige profil, er tæt på incidensen af beskæftigelsesfradraget. Det kan dog ikke alene på denne baggrund lægges til grund, at de pågældende fradrag har en tilsvarende afledt effekt på arbejdsudbuddet (hvilket i givet fald ville indebære en selvfinansieringsgrad på i størrelsesordenen 6 pct.).

Idet de pågældende fradrag, herunder fx befordringsfradraget, overvejende vedrører personer i beskæftigelse, kan der argumenteres for, at fradragene i udgangspunktet vil have en deltagelseeffekt nogenlunde svarende til beskæftigelsesfradraget, dvs. at en afskaffelse af fradragene isoleret set vil reducere set den økonomiske gevinst ved at være i beskæftigelse frem for at være på overførselsindkomst og dermed *reducere* arbejdsudbuddet.

Udover en deltagelseeffekt på arbejdsudbuddet påvirker fradragene også timearbejdsudbuddet for de beskæftigede. En afskaffelse af fradragene vil have en indkomsteffekt, som isoleret set øger tilskyndelsen til at arbejde flere timer med henblik på at opretholde samme forbrugsmuligheder og dermed *øge* timearbejdsudbuddet. Men der kan teoretisk også være en substitutionseffekt af fradragene (herunder fx af befordringsfradraget) i form af et incitament for de beskæftigede til at øge timearbejdsudbuddet – og som ved en afskaffelse af fradragene vil kunne trække i retning af en *reduktion* af timearbejdsudbuddet. Det er dog på det foreliggende vidensgrundlag vanskeligt at fastslå størrelsesordenen af en eventuel substitutionseffekt på timearbejdsudbuddet.

Hvis det beregningsmæssigt lægges til grund, at fradragenes arbejdsudbudsvirkninger svarer til de beregnede adfærdseffekter af beskæftigelsesfradraget – dog opgjort eksklusiv substitutionseffekten på timearbejdsudbuddet af beskæftigelsesfradraget – ville det indebære en selvfinansieringsgrad på ca. 1 pct., svarende til en meget lille reduktion af arbejdsudbuddet ved en afskaffelse af fradragene. I fravær af mere sikker viden om de afledte effekter er det dog valgt ikke at opgøre et konkret skøn over de afledte arbejdsudbudsvirkninger.

Befordringsfradraget styrker isoleret set arbejdskraftens mobilitet ved at øge tilskyndelsen til at bosætte sig længere fra sin arbejdsplads eller søge arbejde længere væk fra bopælen. En afskaffelse af befordringsfradraget må således antages at reducere arbejdskraftens geografiske mobilitet og dermed reducere det effektive arbejdsudbud. Det er imidlertid ikke på det foreliggende vidensgrundlag muligt at skønne over størrelsesordenen af denne effekt.

BoligJobordningen

Fradraget for serviceydelser og håndværksydelser (BoligJobordningen) skønnes at indebære en afledt dynamisk provenuvirkning som følge af konvertering af sort til hvidt arbejde (primært som følge af fradraget for serviceydelser), dvs. en eventuel afskaffelse af BoligJobordningen skønnes at indebære et afledt negativt dynamisk provenu. I den angivne vurdering af provenuvirkningerne af ordningen er der ikke indregnet en effekt på arbejdsudbuddet.

Fradrag for foreninger

Fradrag for gaver til almengørende eller almennyttige foreninger mv. og fradrag for løbende ydelser ensidigt påtaget overfor foreninger mv. antages som udgangspunkt ikke at påvirke arbejdsudbudsadfærden.

Investorfradrag

Investorfradraget skønnes at have en negativ afledt adfærdsvirkning i form af investeringsforvriddning. En afskaffelse af fradraget vil eliminere dette forvriddningstab, hvilket isoleret set indebærer en afledt positiv dynamisk provenuvirkning. Investorfradraget antages dog også i begrænset omfang at øge arbejdsudbuddet, da fradraget giver mulighed at opnå en større gevinst ved arbejde, dvs. en afskaffelse af fradraget skønnes isoleret set at reducere arbejdsudbuddet. Den afledte negative dynamiske provenuvirkning af ændringen i arbejdsudbuddet er dog mindre end den positive dynamiske provenuvirkning fra elimineringen af forvriddningstab i investeringerne, dvs. den samlede afledte adfærdsvirkning af en afskaffelse af investorfradraget vil styrke de offentlige finanser.

Fredede bygninger og rigsfællesskabsfradrag

Fradrag for fredede bygninger og det særlige fradrag til studerende fra rigsfællesskabet (rigsfællesskabsfradrag) vurderes ikke at have nogen nævneværdig effekt på arbejdsudbuddet.

Etablerings- og iværksætterkonto-ordningen

Fremrykket fradrag for potentielle erhvervsdrivende (Etablerings- og iværksætterkonto-ordningen) indebærer, at man som lønmodtager kan spare op til egen virksomhed og trække indskuddene fra i skat. Ordningerne vurderes ikke at have nogen nævneværdig effekt på arbejdsudbuddet, da udnyttelsen af ordningerne er lav, og indskuddene kun må bruges til at oprette og investere i egen virksomhed (dvs. aktiviteter, der allerede er fradragsberettigede).